

GIẢI PHÁP NÂNG CAO DẠY HỌC TRỰC TUYẾN CÁC HỌC PHẦN TIẾNG TRUNG CHO HỆ ĐÀO TẠO VĂN BẰNG HAI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HẠ LONG

Nguyễn Tâm Hồng
Trường ĐH Hạ Long

Tóm tắt: Dạy học trực tuyến đã trở thành một phương thức ngày càng quan trọng trong giáo dục hiện đại, đặc biệt trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự phát triển của công nghệ thông tin. Đối với việc dạy học ngoại ngữ như tiếng Trung, dạy học trực tuyến cung cấp những lợi ích vượt trội, từ tính linh hoạt về thời gian và địa điểm học tập cho đến khả năng tiếp cận tài nguyên học liệu phong phú. Người học có thể tham gia các khóa học linh động theo thời gian, có thể lựa chọn giảng viên phù hợp với lộ trình học của mình. Bên cạnh những ưu điểm vượt trội, dạy học trực tuyến cũng tồn tại một số hạn chế nhất định. Áp dụng những phương pháp phù hợp sẽ là chìa khóa hữu ích để nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến.

Từ khóa: dạy học, trực tuyến, tiếng Trung, phương pháp

SOLUTIONS TO ENHANCE ONLINE TEACHING OF CHINESE LANGUAGE COURSES FOR SECOND-DEGREE PROGRAMS AT HA LONG UNIVERSITY

Nguyen Tam Hong
Ha Long University

Abstract: Online teaching has become an increasingly important mode of instruction in modern education, especially in the context of globalization and the advancement of information technology. For foreign language education, such as Chinese, online teaching offers outstanding advantages, including flexibility in terms of time and location, and greater access to a wide range of learning resources. Learners can participate in courses at their own pace and choose instructors that align with their learning pathways. Despite these advantages, online teaching also presents certain limitations. Employing appropriate methods is key to improving the quality of online language instruction.

Keywords: teaching, online, Chinese language, methodology

Nhận bài: 12/04/2025

Phản biện: 10/05/2025

Duyệt đăng: 14/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự gia tăng nhu cầu về nguồn nhân lực có trình độ ngoại ngữ, việc học tiếng Trung đã trở thành một yêu cầu thiết yếu tại Việt Nam. Đây không chỉ là một ngôn ngữ được sử dụng rộng rãi ở châu Á mà còn là một trong những ngôn ngữ có nhiều người nói nhất trên thế giới. Đối với người học theo học hệ đào tạo văn bằng 2, việc trang bị cho mình khả năng giao tiếp tiếng Trung không chỉ mở ra nhiều cơ hội nghề nghiệp mà còn giúp họ hòa nhập tốt hơn vào môi trường làm việc quốc tế.

Học trực tuyến (online learning) đã trở thành phương thức phổ biến trong giáo dục, đặc biệt trong bối cảnh dịch COVID-19 khiến các cơ sở giáo dục phải nhanh chóng chuyển sang hình thức học trực tuyến. Tuy nhiên, việc dạy và học tiếng Trung trực tuyến cũng đặt ra nhiều thách thức và hạn chế. Điều này đòi hỏi chúng ta phải có những giải pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến cho các học phần tiếng Trung trong hệ đào tạo văn bằng 2.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Ưu điểm của dạy học trực tuyến

Dạy học trực tuyến có nhiều ưu điểm đáng kể, như sau:

Linh hoạt về thời gian và không gian: Dạy học

trực tuyến cho phép người học học bất cứ lúc nào và ở đâu, miễn là có kết nối Internet. Điều này giúp họ tiết kiệm thời gian di chuyển và có thể tự sắp xếp lịch học phù hợp với các trách nhiệm cá nhân, như công việc hoặc gia đình đặc biệt với đồng tượng học văn bằng 2 đa phần là những người đi làm.

Tiếp cận tài liệu đa dạng: Hệ thống dạy học trực tuyến thường cung cấp nhiều tài nguyên phong phú, bao gồm video bài giảng, tài liệu đọc, bài kiểm tra, và các bài tập tương tác. Người học có thể dễ dàng quay lại các bài giảng đã học nhiều lần để hiểu sâu hơn, điều mà trong các lớp học truyền thống khó có thể thực hiện.

Cải thiện kỹ năng tự học: Học trực tuyến khuyến khích người học phát triển tính độc lập và tự giác. Với môi trường học tập linh hoạt và không có sự giám sát chặt chẽ, người học phải tự tổ chức việc học của mình, từ việc lên kế hoạch học tập đến việc tìm kiếm thông tin và tài liệu liên quan.

Phương pháp học tương tác: Nhiều nền tảng học trực tuyến cung cấp các công cụ tương tác như thảo luận, chat nhóm, và video gọi. Điều này giúp người học có thể trao đổi và thảo luận ý kiến một cách tự nhiên và hiệu quả, tương tự như trong

môi trường học trực tiếp.

2.2. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những ưu điểm, dạy học trực tuyến cũng tồn tại một số hạn chế mà cần được giải quyết:

Thiếu tương tác xã hội: Việc học trực tuyến có thể khiến người học cảm thấy cô đơn do thiếu cơ hội giao lưu và kết nối trực tiếp với giảng viên và bạn bè. Tâm lý cô lập này có thể ảnh hưởng tiêu cực đến động lực học tập và sức khỏe tâm lý của người học.

Khó khăn về công nghệ và hạ tầng: Nhiều người học vẫn đối mặt với các vấn đề như thiếu thiết bị học tập (máy tính, tablet) hoặc kết nối Internet không ổn định. Điều này có thể gây cản trở lớn cho quá trình học tập và làm giảm hiệu suất học tập của họ.

Chất lượng giảng dạy không đồng nhất: Không phải tất cả giảng viên đều có khả năng giảng dạy trực tuyến hiệu quả. Một số giảng viên có thể gặp khó khăn trong việc sử dụng công nghệ, làm cho bài giảng không hấp dẫn và hiệu quả.

Quản lý thời gian khó khăn: Với môi trường học tập tự do như trực tuyến, người học có thể dễ bị phân tâm bởi nhiều yếu tố bên ngoài, từ mạng xã hội đến các hoạt động giải trí khác. Điều này có thể dẫn đến việc họ không hoàn thành được chương trình học theo kế hoạch.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các học phần tiếng Trung

Để nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến các học phần tiếng Trung cho hệ đào tạo văn bằng hai, một số giải pháp cụ thể có thể được áp dụng:

2.3.1 Tăng cường ứng dụng hiệu quả công nghệ kỹ thuật

2.3.1.1. Hệ thống quản lý học tập (Learning Management System - LMS)

Một LMS hiệu quả là xương sống của bất kỳ chương trình dạy học trực tuyến nào. Hệ thống này cho phép giảng viên tổ chức tài liệu học tập, bài giảng, bài tập, và kiểm tra một cách khoa học. Quản lý tài liệu học tập: Giảng viên có thể tải lên và phân loại tài liệu học theo từng môn học, giúp người học dễ dàng tra cứu và truy cập. Theo dõi tiến độ học tập: Hệ thống cho phép giảng viên theo dõi tiến độ học của từng người học, từ đó có thể kịp thời đưa ra sự hỗ trợ cần thiết cho những người học gặp khó khăn. Tạo cơ hội cho phản hồi nhanh chóng: Trên các nền tảng LMS, giảng viên có thể đưa ra phản hồi tức thì cho bài tập của người học, giúp họ cải thiện kỹ năng nhanh hơn.

2.3.1.2. Video học và livestream

Việc sử dụng video và livestream trong dạy học giúp tạo ra một không gian học tập trực tuyến gần gũi và sinh động hơn:

Video bài giảng: Giảng viên có thể ghi lại bài giảng của mình với các công cụ như Zoom, Microsoft Teams hoặc Google Meet. Các video này có thể được phát lại, giúp người học tiếp cận nội dung bất kỳ lúc nào. Việc này cũng giúp người học có thể ôn tập lại các khái niệm khó khăn mà họ chưa nắm rõ. Các buổi học có thể được tổ chức trực tiếp, cho phép giảng viên và người học tương tác qua chat, đặt câu hỏi và giải đáp ngay lập tức. Điều này làm cho không khí học tập trở nên năng động và tạo cơ hội cho những cuộc thảo luận sâu sắc.

2.3.1.3. Công cụ học tập trực tuyến và ứng dụng

Việc sử dụng các công cụ học tập giúp người học tự tiếp cận và luyện tập ngôn ngữ tiếng Trung một cách hiệu quả:

Các ứng dụng học tiếng: Những ứng dụng như HelloChinese, Duolingo, hoặc Memrise cung cấp cho người học cơ hội luyện nghe, nói, đọc, viết một cách chủ động và thú vị. Chúng sử dụng các phương pháp học tương tác như game hóa, giúp tăng cường sự hứng thú và khả năng ghi nhớ của người học. *Phần mềm tương tác:* Sử dụng các phần mềm như Kahoot, Quizlet để thực hiện các bài kiểm tra trắc nghiệm, giúp người học luyện tập ngữ pháp và từ vựng một cách sinh động và thú vị. Những phần mềm này cho phép người học tham gia vào các trò chơi học tập, tạo động lực và tăng cường sự cạnh tranh tích cực.

2.3.1.4. Tích hợp công nghệ AI và thực tế ảo (AR/VR)

Mặc dù còn mới mẻ tại Việt Nam, nhưng việc tích hợp công nghệ AI và AR/VR trong dạy học trực tuyến mang lại những tiềm năng lớn:

Trí tuệ nhân tạo (AI): Sử dụng AI trong dạy học có thể giúp cá nhân hóa việc học. Ví dụ, một hệ thống học với AI có thể theo dõi tiến trình học tập của từng người học và đưa ra các bài tập phù hợp với khả năng của họ. Hệ thống cũng có thể sử dụng chatbot để giải đáp kịp thời những thắc mắc của người học. *Thực tế ảo (AR/VR):* Áp dụng AR/VR trong giảng dạy tiếng Trung giúp người học trải nghiệm môi trường học tập sinh động, có thể tương tác thực tế với các tình huống giao tiếp. Điều này không chỉ làm phong phú thêm trải nghiệm học mà còn giúp người học tăng cường kỹ năng giao tiếp thực tế.

2.4. Thay đổi phương pháp sư phạm và vai

trò người dạy, người học**2.4.1. Chuyển từ phương pháp giảng dạy truyền thống sang phương pháp tiếp cận học tập chủ động**

Trong dạy học truyền thống, giáo viên thường truyền đạt kiến thức một cách đơn chiều. Trong khi đó, dạy học trực tuyến cần có sự tương tác hơn giữa giáo viên và học viên thông qua các cuộc thảo luận, câu hỏi và phản hồi ngay lập tức. Sử dụng các ứng dụng trực tuyến cho phép người học đặt câu hỏi và giáo viên có thể trả lời kịp thời. Khuyến khích người học phát triển tư duy phản biện và khả năng phân tích thông qua các bài tập thảo luận nhóm, giải quyết vấn đề thực tế, hoặc các bài viết phản biện về các chủ đề văn hóa và ngôn ngữ liên quan đến tiếng Trung. Sử dụng các công cụ trực tuyến để tạo ra bài học sinh động như video, hình ảnh, cuộc trò chuyện trực tiếp, và các bài học tương tác. Công nghệ giúp đa dạng hóa nội dung học tập và giữ sự chú ý của người học lâu hơn. Các game học tập không chỉ cung cấp kiến thức mà còn giúp người học rèn luyện ngữ pháp và từ vựng một cách vui vẻ. Công cụ như Kahoot hay Quizlet có thể được sử dụng để thiết kế các trò chơi liên quan đến ngôn ngữ. Giáo viên không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà còn đóng vai trò là người hướng dẫn, hỗ trợ người học trong quá trình học. Họ cần sẵn sàng cung cấp tài liệu bổ sung, giải đáp thắc mắc và động viên người học khi cần. Giảng viên cần tạo ra một môi trường học tập tích cực và an toàn, nơi người học cảm thấy thoải mái để chia sẻ ý kiến, đặt câu hỏi và thể hiện sự sáng tạo của bản thân.

2.4.2. Vai trò của người học trong dạy học trực tuyến

Người học cần học cách tự quản lý thời gian và tiến độ học tập của bản thân. Họ nên xây dựng kế hoạch học tập cá nhân và đặt ra các mục tiêu học tập cụ thể.

Khuyến khích người học chủ động tìm kiếm tài

liệu học tập bổ sung ngoài giờ học chính thức như sách, video, và các tài nguyên trực tuyến để nâng cao hiểu biết và kỹ năng của mình.

Học tập theo nhóm và hợp tác là một phần quan trọng trong việc phát triển kỹ năng giao tiếp. Các người học có thể tham gia vào các dự án nhóm trực tuyến để tương tác và trao đổi kiến thức với nhau. Khuyến khích người học đưa ra phản hồi cho nhau về các bài tập và ý tưởng, tạo ra một văn hóa học hỏi và hỗ trợ lẫn nhau. Đưa ra các chiến lược giúp người học phát triển kỹ năng tự học như quản lý thời gian, lên kế hoạch học tập, và ghi chú hiệu quả. Hướng dẫn người học cách tìm kiếm tài liệu phù hợp và chất lượng một cách hiệu quả, khuyến khích họ tham gia vào các khóa học online, webinar hoặc cộng đồng học tập. Tạo cơ hội cho người học thực hành kỹ năng giao tiếp qua các hoạt động như thuyết trình trực tuyến, tham gia vào các hội nghị trực tuyến hoặc thảo luận nhóm.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh thế giới ngày càng phát triển và việc học tiếng Trung trở nên cần thiết hơn bao giờ hết, việc nâng cao chất lượng dạy học trực tuyến cho các học phần tiếng Trung trong hệ đào tạo văn bằng 2 là rất cần thiết. Mặc dù dạy học trực tuyến gặp phải nhiều thách thức, nhưng thông qua việc áp dụng công nghệ hiện đại, thay đổi phương pháp giảng dạy, cũng như chú tâm tới sức khỏe tâm lý của người học, chúng ta hoàn toàn có thể cải thiện chất lượng học tập.

Với những giải pháp hiệu quả, không chỉ người học sẽ được trang bị tốt hơn về kiến thức ngôn ngữ mà còn phát triển được các kỹ năng cần thiết cho sự nghiệp trong tương lai. Quan trọng hơn, điều này sẽ tạo ra một thế hệ người học tự tin, sáng tạo và thích nghi nhanh với môi trường làm việc quốc tế, góp phần xây dựng một xã hội phát triển hơn trong thời đại hội nhập ngày nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), công văn số 793/ BGDDĐT về việc tăng cường dạy học qua internet, trên truyền hình trong thời gian nghỉ học phòng chống Covid.
2. Hà Thị Thu Phương, Thái Văn Hà (2020), đào tạo trực tuyến xu hướng nhiệm vụ và thách thức đối với trường Đại Học Kinh Doanh và Công nghệ Hà Nội, tạp chí kinh doanh công nghệ, số 08/2020.
3. Sherry, J.J & Vena, M.L (2013) . Learning Equity between Online and On – Site Mathematics Courses Merlot journal of Online Learning and Teaching Vol.9 No. 1, March 2013.
4. Egelbercht, &Harding, A (2005), Teaching undergraduate mathematics on the internetm, Education studies in Mathematics, 58 (2), 235 - 252